

РЕШЕНИЕ

№ 264

гр. Ямбол, 06.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XVI СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети януари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Георги Ст. Георгиев

при участието на секретаря Е.Г.А.В.
като разгледа докладваното от Георги Ст. Георгиев Гражданско дело № 20222330102178 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба, предявена от Д. И. С. с ЕГН ***** от с. Т., общ. Т., Я. лично и в качеството си настойник по право на поставения под пълно запрещение нейния син И. С. И., ЕГН *****, чрез пълномощник адвокат, със съдебен адрес гр. Я., ул. „***“, чрез адв. М. Г.- ЯАК, против С. С. М. с ЕГН ***** от с. Т., общ. Т., обл.Я., ул.“ ***“, с която се претендира постановяване на решение, с което бъде допусната съдебна делба между страните по отношение на описани в исковата молба и молба недвижими имоти, придобит от общия наследодател на страните С. И. С., б. ж. на с. Т., общ. Т., обл. Я., поч. на *** г., като за ищцата Д. И. С. и по силата на договор за покупко-продажба, при съответните законни квоти, както и за прогласяване нищожността на извършения от страна на поставения под пълно запрещение И. С. И., отказ от наследство на общия на страните наследодател С. И. С., б. ж. на с. Т., вписан в специалната книга на ЯРС, под № ***, поради липса на съгласие, алтернативно на основание чл.165, ал.4, вр. с чл.130, ал.4, изр.1 СК.

Ищците твърдят, че заедно с ответника съделител са законни наследници на общия наследодател С. И. С., б. ж. на с. Т., поч. на *** г., като ищцата съделител Д. И. С. е преживяла съпруга на наследодателя, а И. С. И. и С. С. М., са съответно негови низходящи - син и дъщеря. Също така се твърди, че И. С. И. бил поставен под пълно запрещение, като със заповед от *** г., органът по настойничество и попечителство при община- Т. освободил настойнически съвет, като било установено, че майката Д. И. С. на поставения под пълно запрещение И. С. С., влизала в ролята на негов

настойник по право, като и били възложени да се грижи за опазване правата и интересите на пълно запретения нейн син. На *** г., преди освобождаването на настойническия съвет, И. С. И. бил извършил правни и фактически действия по вписване на отказ от наследство на баща си С. И. С., вписан в специалната книга на ЯРС под № *** г., въз основа на подадено удостоверение, като се твърди, че направения отказ е нищожен, поради липса на съгласие, както и на основание чл.165, ал.4, вр. с чл.130, ал.4, изр.1 СК.

Твърди се, че страните не могат да постигнат съгласие за подялба на посочените недвижими имоти, поради което за ищеца съделител лично и в качеството на настойник на съделителя И. С. И. възниквал правен интерес от завеждането настоящия иск за делба.

Претендира се допускането на съдебна делба между съделителите при определени квоти.

В съдебно заседание ищците се представляват от процесуален представител, който поддържа иска и ангажира доказателства.

Правните основания на предявените искове са по чл.34 от Закон за собствеността, вр. чл.69 от Закон за наследството и чл.26, ал.2, предл.2, вр. чл.44 ЗЗД и алтернативно на основание чл. 165, ал.4, вр. с чл.130, ал.4, изр.1 СК по отношение на прогласяване нищожността на извършения от страна на поставения под пълно запрещение И. С. И., отказ от наследство на общия на страните наследодател С. И. С., б. ж. на с. Т., вписан в специалната книга на ЯРС, под № *** г.

В законоустановения срок по чл. 131 ГПК, е постъпил писмен отговор на исковата молба от съделителя С. С. М., чрез пълномощник адвокат. Предявения иск се счита за допустим и основателен между съделителите Д. И. С. и С. С. М., като по отношение на И. С. И. иска бил недопустим. Твърди се, че същия бил поставен под пълно запрещение и бил недееспособен, като следвало да приеме наследството под опис, като по делото не били представени такива доказателства, като не бил настъпил и ефекта на преминаването на същото в полза на ищеца-съделител.

В съдебно заседание ответника се представляват от процесуален представител, чрез който поддържа отговора на исковата молба и ангажира доказателства.

Ямболският районен съд, като взе предвид постъпилата искова молба, становището на ответниците по нея, събраните по делото доказателства и като съобрази закона, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото е безспорно и това се установява от приложените писмени доказателства, че страните са наследници по закон на С. И. С., б.ж. на с. Т., общ. Т., обл. Я., поч. на *** г., като И. С. И. е негов син, С. С. М. е негова дъщеря, а Д. И. С. – преживяла съпруга. Страните не спорят, че съделителката Д. И. С. и наследодателя С.

И. С. в режим на СИО са придобили недвижим имот, находящ се в урбанизираната територия на с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, а именно : дворно място с площ от 405 кв.м., представляващо УПИ *** в *** по плана на с. Т., общ. Т., обл. Я., заедно с построената в него жилищна сграда, със застроена площ от 52 кв.м., както и подобрения, декларирани като : лятна кухня със застроена площ 12 кв.м., гараж, със застроена площ 36 кв.м., жилище, със застроена площ 12 кв.м., навес с площ 10 кв.м. и навес с площ 36 кв.м., при граници улица, имот № ***, парцел ***, УПИ ***. Също така с НА за собственост на недвижим имот придобити по наследство и завещания № ***, том***, рег. № ***, дело № *** г. от *** г. наследодателя С. И. С. е признат за собственик по наследство и завещание на следните НИ, находящи се в с. Т., общ. Т., обл. Я., а именно :

Нива от 8,999 дка, IV категория на земята при не поливни условия в местността „***“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т. ЕКНМ : *** при граници и съседни : имот № ***- нива на наследниците на К. И. Ж., имот № *** полски път, имот № ***- нива на И. Т. Т., имот № ***- нива на наследниците на М.Г.А.;

Нива от 13, 102 дка III категория на земята, при не поливни условия в местността „***“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т., общ. Т., обл. Я., ЕКНМ *** при граници и съседни : имот № ***- нива на К. С. И., имот № ***- полски път, имот № ***- нива на наследниците на Г.Г.П., имот № ***- нива на наследниците на К. Д. П..

Нива от 13,699 дка, от тях 3,134 дка III категория на земята и 10,566 дка IV категория на земята, при не поливни условия в местността „***“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т., общ. Т., обл. Я., ЕКНМ *** при граници и съседни : имот № ***- нива на наследниците на Р.Х.А.К., имот № ***- пасище,мера, имот № ***- нива на Д.К.Н., имот № ***- нива на наследниците на В.Т.С., имот № ***- нива на И.И.К., при ограничения при ползване на имота, основания : Електропровод 20 kV на 10 м. от двете страни до крайните проводници или 11 м. от оста на електропровода не могат да се строят сгради и съоръжения и засажда високостеблена растителност.

Също така наследодателя на страните С. И. С. придобил недвижим имот, находящ се в урбанизираната територия на с. Т., общ. Т., обл. Я., с административен адрес : с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, а именно : дворно място, представляващо реална част от ПИ пл. № ***, с площ от 1830 кв.м., включен в състава на УПИ ***, целия с площ от 2100 кв.м., към който са придадени и 270 кв.м. от ПИ пл. № *** в кв.*** по плана на селото, както и построените в него масивно жилище, с декларирана застроена площ от 12 кв.м. и навес с оградни стени, с декларирана застроена площ от 18 кв.м., при граници : УПИ ***, УПИ ***, УПИ ***, улица, УПИ ***, УПИ ***.

Представена е още Заповед № *** г. от която се установява, че органът по настояничество и по попечителство при община- Т. освобождава настояническият съвет

на поставения под пълно запрещение И. С. И., съгласно вл. в сила решение № *** г. по гр. дело № *** г. на ОС- Я., като родителските права и задължения по силата на закона се упражнявали от майката на поставеният под запрещение- Д. И. С. като негов настойник по право. Представено е удостоверение с изх. № *** г. издадено от органът по настойничество и по попечителство при община- Т. в уверение, че настойник по право по смисъла на чл.173, ал.2, изр.2 СК, който упражнява родителските права и задължения по отношение на поставения под пълно запрещение И. С. И. е неговата майка Д. И. С..

О представеното съдебно удостоверение издадено от РС- Я. по ч. гр. дело № *** г. на И. С. И. от с. Т., в качеството му на наследник на баща си С. И. С., в уверение на това, че в особената книга на РС- Я. има вписан отказ от наследството по подадена молба на И. С. И., като отказът е вписан в специалната книга на съда под № *** г.

Спорният момент по делото е дали съделителя И. С. И. следва да участва в делбата. Безспорно е установено, че същия е поставен под пълно запрещение съгласно вл. в сила решение № *** г. по гр. дело № *** г. на ОС- Я., като въпреки това последния подал молба с която декларира, че се отказва от наследството на баща си, като отказът му е вписан в специалната книга на съда под № *** г., като в тази връзка от съделителката Д. И. С., в качеството ѝ на настойник по право на поставения под пълно запрещение, че отказът от наследство е нищожен, поради липса на съгласие.

Съдът счита, направения отказ от наследство е извършен при порок на волята от лице, поставено пълно запрещение, черпи правното си основание в разпоредбите на чл.26, ал.2, пр. второ и трето ЗЗД, във вр. с чл. 44 ЗЗД. В настоящия случай е налице порок на волята с оглед на това, че съделителя И. С. И. е поставен под пълно запрещение от съда с вл. в сила решение № *** г. по гр. дело № *** г. на ОС- Я.. В съдебната практика не съществува спор, че недействителната сделка е родово понятие, обхваща всички сделки с недостатък, предвиден в закона, които не пораждат или не могат да породят своето действие. Нищожните сделки са вид недействителни сделки, при които недействителността е абсолютна - изначална, настъпваща по право, непоправима, освен при приет валидизационен закон и водеща до пълна невъзможност да се породят желаното от сключването ѝ действие. Волята, респ. съгласието, е основен конститутивен елемент на сделката, а липсата на съгласие е основание за нейната нищожност, установено в чл.26, ал.2 ЗЗД (така Тълкувателно решение № 1/07.03.2019 г. на ВКС по т. дело № 1/2018 г., ОСТК). С оглед на уважаване на искането за провъзгласяване нищожността на извършения от страна на поставения под пълно запрещение И. С. И., отказ от наследство на основание чл.26, ал.2, пр.2, вр. чл.44 ЗЗД, съдът не дължи произнасяне на алтернативно направеното искане по чл.165, ал.4, вр. чл.130, ал.4, изр.1 СК.

Независимо, че с поставяне на едно лице под пълно запрещение , то става

недееспособно (съгласно чл.5, ал.1 ЗЛС), това не изключва възможността му да извършва правни действия. Съгласно чл.5, ал.3 ЗЛС - то извършва такива действия, но не лично, а чрез законния си представител - какъвто е назначения му настойник. Последният извършва правните действия от името и за сметка на поставения под запрещение, без да придобива права или задължения на свое име и за своя сметка (така определение № 600/12.05.2011 г. на ВКС по гр. дело № 154/2011 г., III г.о.).

Съдът приема като неоснователно възражението на пълномощника на съделителката С. С. М., че поставеният под пълно запрещение И. С. И. не е приел наследството по опис. Това е така защото с неприемането на наследството по опис, недееспособният не губи наследственото си качество, не губи и възможността да приеме наследството по опис и след срока по чл.61 ЗН, няма пречка наследството да се приеме мълчаливо, респ. правото на недееспособния да приеме наследството чрез конклюдентни действия на законния представител не може да се отрече. За отговорността на наследника значение има дали е приел или е направил отказ от наследството, а приемането на наследството по опис е от значение само относно това, дали недееспособният ще отговоря до размера на полученото наследство, или неограничено, съобразно дела от наследството. Значението на приемането на наследството по опис е да ограничи отговорността на недееспособния за задълженията на наследодателя до размера на прието наследство, ако се окаже, че наследството е обременено с повече дългове, отколкото с права, но дори и да не е извършен опис, отговорността остава ограничена и не може да надхвърли размера на полученото имущество - ако не е съставен опис, такъв може да се състави допълнително, включително и по време на принудителното изпълнение.

Поради това съдът приема, че приемането на наследството по опис от страна на поставения под пълно запрещение съделител И. С. И. не е предпоставка за допустимост на иска за делба. Също така следва да се добави, че не може на поставени под пълно запрещение, да бъде определян срок по реда на чл.51 ЗН, тъй като тези лица приемат наследството по опис и по отношение на тях, последицата на чл.51, ал.2 ЗН не може да настъпи.

С оглед на гореизложеното съдът следва да допусне делба между съделителите. Бракът между съпрузите е прекратен със смъртта на наследодателя С. И. С., поч. на *** г. Дяловете на съпрузите от прекратената СИО са равни, т.е. всеки след прекратяване на СИО е притежавал по $\frac{1}{2}$ ид.ч. от придобития по време на брака посочен недвижим имот, находящ се в урбанизираната територия на с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***. След смъртта на съпруга си, Д. И. С. е станала собственик на $\frac{4}{6}$ ид.ч. от имота $\frac{3}{6}$ ид.ч. от прекратената СИО на лично основание и $\frac{1}{6}$ ид.ч. от прекратената СИО като наследник на съпруга си/. Останалите $\frac{2}{6}$ ид.ч. от имуществото, останало в наследство от починалия С. И. С., са били разпределени поравно между двете му деца-дъщеря му С. С. М. и сина му И. С. И., т.е. двамата са наследили по $\frac{1}{6}$ ид.ч.

По отношение на останалите имоти придобити от наследодателя С. И. С., поч. на *** г. на лично основание и посочени по-горе, а именно- Нива от 8,999 дка, в местността „****“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т. ЕКНМ : ***; Нива от 13, 102 дка в местността „****“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т., общ. Т., обл. Я., ЕКНМ ***; Нива от 13,699 дка, от тях 3,134 дка в местността „****“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т., общ. Т., обл. Я., ЕКНМ *** и недвижим имот, находящ се в урбанизираната територия на с. Т., общ. Т., обл. Я., с административен адрес : с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, делбата следва да бъде допусната между страните при равни квоти, а именно от по 1/3 ид.ч. за всеки от тях.

Мотивиран от горното, Ямболският районен съд

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА ЗА НИЩОЖЕН на основание чл. 26, ал. 2, пр. 2, вр. чл.44 ЗЗД извършения от страна на поставения под пълно запрещение И. С. И., ЕГН *****, отказ от наследство на общия на страните наследодател С. И. С., поч. на *** г., б. ж. на с. Т., общ. Т., обл. Я., вписан в специалната книга на РС- Я. под № *** г., поради липса на съгласие.

ДОПУСКА извършването на съдебна делба между Д. И. С. с ЕГН ***** от с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, със съдебен адрес гр. Я., ул. „***– адв. М. Г.- ЯАК, И. С. И., ЕГН ***** от с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, поставен под пълно запрещение и действащ чрез своята майка Д. И. С. с ЕГН ***** и негов настойник по право, със съдебен адрес гр. Я., ул. „***– адв. М. Г.- ЯАК и С. С. М. с ЕГН ***** от с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, със съдебен адрес гр. Я., ул. „***– адв. И. С.- ЯАК , **по отношение на следния недвижим имот:** находящ се в урбанизираната територия на с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, а именно : дворно място с площ от 405 кв.м., представляващо УПИ *** в *** по плана на с. Т., общ. Т., обл. Я., заедно с построената в него жилищна сграда, със застроена площ от 52 кв.м., както и подобрения, декларирани като : лятна кухня със застроена площ 12 кв.м., гараж, със застроена площ 36 кв.м., жилище, със застроена площ 12 кв.м., навес с площ 10 кв.м. и навес с площ 36 кв.м., при граници улица, имот № ***, парцел ***, УПИ *** **ПРИ КВОТИ:** по 5/6 ид.ч. за Д. И. С., по 1/6 ид.ч. за И. С. И., поставен под пълно запрещение и действащ чрез своята майка Д. И. С. и негов настойник по право и по 1/6 ид.ч. С. С. М. и **по отношение на следните недвижими имоти:** Нива от 8,999 дка, IV категория на земята при не поливни условия в местността „****“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т. ЕКНМ : *** при граници и съседи : имот № ***- нива на наследниците на К. И. Ж., имот № *** полски път, имот № ***- нива на И. Т. Т., имот

№ ***- нива на наследниците на М.Г.А.; Нива от 13, 102 дка III категория на земята, при не поливни условия в местността „***“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т., общ. Т., обл. Я., ЕКНМ *** при граници и съседи : имот № ***- нива на К. С. И., имот № ***- полски път, имот № ***- нива на наследниците на Г.Г.П., имот № ***- нива на наследниците на К. Д. П.; Нива от 13,699 дка, от тях 3,134 дка III категория на земята и 10,566 дка IV категория на земята, при не поливни условия в местността „***“, имот № *** по плана на земеразделяне на с. Т., общ. Т., обл. Я., ЕКНМ *** при граници и съседи : имот № ***- нива на наследниците на Р.Х.А.К., имот № ***- пасище, мера, имот № ***- нива на Д.К.Н., имот № ***- нива на наследниците на В.Т.С., имот № ***- нива на И.И.К., при ограничения при ползване на имота, основания : Електропровод 20 kV на 10 м. от двете страни до крайните проводници или 11 м. от оста на електропровода не могат да се строят сгради и съоръжения и засажда високостеблена растителност и недвижим имот, находящ се в урбанизираната територия на с. Т., общ. Т., обл. Я., с административен адрес : с. Т., общ. Т., обл. Я., ул. „***“, а именно : дворно място, представляващо реална част от ПИ пл. № ***, с площ от 1830 кв.м., включен в състава на УПИ ***, целия с площ от 2100 кв.м., към който са придадени и 270 кв.м. от ПИ пл. № *** в кв.*** по плана на селото, както и построените в него масивно жилище, с декларирана застроена площ от 12 кв.м. и навес с оградни стени, с декларирана застроена площ от 18 кв.м., при граници : УПИ ***, УПИ ***, УПИ***, улица, УПИ ***, УПИ *** **ПРИ КВОТИ:** по 1/3 ид.ч. за Д. И. С., по 1/3 ид.ч. за И. С. И., поставен под пълно запрещение и действащ чрез своята майка Д. И. С. и негов настойник по право и по 1/3 ид.ч. С. С. М.

Решението подлежи на обжалване пред ОС-Ямбол в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____